

27 mill til Steigen, 22 til Hamarøy og 6 til Narvik:

Nå skal havbruksmillionene utbetales

■ Denne uka ble det klart hvor stor andel landets oppdrettskommuner får utbetalt fra havbruksfondet.

JOHANNES SANDBERG

Hamarøy kommune og Steigen kommune er blant Salten kommunene som får mest utbetalt fra havbruksfondet i 2020. Hamarøy får omtrent 22 millioner kroner, mens Steigen kommune får nærmere 27 millioner kroner. Narvik kommune får i 6,2 millioner kroner.

Ordfører i Hamarøy kommune, Britt Kristoffersen, er fornøyd med utbetalingen, men skulle gjerne sett at den var større. - Det er fantastisk å få utbetalt 22 millioner fra havbruksfondet.

Enda bedre ville det vært om kommunene og fylkeskommunene også i år hadde fått 80% av inntektene fra årets eventyrlige salg av kapasitetsøkning til næringa. Nær 6 milliarder som skulle ført til at Hamarøy fikk utbetalt ca. 40 millioner, sier hun.

Kristoffersens beregninger tar utgangspunkt i Hamarøy kommunens totale andel av de 2,25 milliarder kronene som fordeles. Andelen utgjør 1,1197% etter fylkenes andel er trukket fra. Legger man til grunn tidligere fordelingsnøkkel, der kommunesektorene fikk 80% av inntektene, ville totalbeløpet til omfordeling utgjøre 4,1825 milliarder kroner. 1/8 av beløpet holdes tilbake til fordeling kommuner med nye klarede lokaliteter. 3,585 milliarder kroner ville da stått igjen til fordeling mellom kommunene. Hamarøy sin del på 1,1197% av totalt 3,585 milliarder kroner utgjør kr 40 141

245,-. Altså rundt 18 millioner kroner mer enn årets utbetaling med ny fordelingsnøkkel.

Må gjøre opp for seg. Uansett «forsviner» pengene fra havbruksfondet like fort som de kommer inn. Kommunen må nemlig gjøre opp for seg.

- Som ROBEK-kommune er vi nødt til å dekke inn tidligere års merforbruk og inntektene vi får fra havbruksfondet må gå til dette. Her er det snakk om ca. 17,2 millioner fra tidligere Hamarøy og ca. 32,8 millioner kr som vi forventer blir vår andel av tidligere Tysfjord, påpeker Kristoffersen.

Kjøpefest. I august var det kjøpefest i den norske oppdrettsnæringa. Det ble kjøpt oppdrettskonsesjoner for rekordhøye seks milliarder kroner. Bare i Nordland ble det auksjonert bort konse-

sjoner til rundt 2 milliarder. Til sammenligning omsatte forrige auksjon i 2018 for 2,9 milliarder kroner. Overskuddet fra konsesjonsauksjonene går inn i havbruksfondet som ble opprettet i 2016. Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Fiskeridirektoratet står for utbetalingene. I 2016-2019 fikk kommunesektoren 80 prosent av salgsinntektene, men fra og med i år blir det endring.

Omdiskutert endring. I politiske forum på facebook har det i Hamarøy de siste ukene pågått diskusjoner om hvorvidt endringene i fordelingen av inntekter fra oppdrettsnæringen kommer oppdrettskommunene til gode eller ei. Diskusjonen følger parti-

Det tilflytter kommunene i Nord-Salten store beløp fra havbruksfondet, til tross for at mange er oppgitt over den nye fordelingen, der Staten stikker av med en betydelig større pott. Steigen får nærmere 27 millioner kroner. Ordfører Aase Refsnes anslår at Steigen ved den gamle beregningsmåten hadde kommunen fått 56,5 millioner kroner, et gap på 30 millioner.

politiske linjer, der tilhengere av regjeringspartiene støtter omleggingen og mener den gir oppdrettskommunene større og mer forutsigbare inntekter i årene som kommer. Motstanderne mener regjeringen flytter store summer fra kommunekassene og inn i statskassa. Stortinget har nemlig bestemt at kommunene får til fordeling en fast sum i 2020 og 2021. I 2020 blir det utbetalt 2,25 milliarder kroner, og i 2021 blir det utbetalt 1 milliard kroner. 7/8-deler av dette går til kommunene, mens 1/8 går til fylkene. Fra 2022 får kommunene 40 prosent av inntektene og staten tar de resterende 60 prosentene. I tillegg vil kommunene få inntekter fra en nyopprettet produksjonsavgift. Avgiftssatsen er satt til 40 øre per kilo laks, og er i følge regjeringen anslått å gi kommunene inntekter på rundt 500 millioner kroner årlig.

Hamsunentusiaster kritisk til nytt prosjekt

■ I sitt eget medlemsblad kritiserer Norges største litterære forening Hamsunsenterets jakt på Nobelprismedaljen.

JOHANNES SANDBERG

Under årets Hamsundager lanserte Hamsunsenteret prosjektet «Jakten på medaljen - et anti-fascistisk kunstprosjekt». Produzent ved Hamsunsenteret, Anita Overelv, er prosjektleder, og med seg har hun Kristina Johnsen, Tore Rem og Per Kristian Olsen som eksperter og konsulenter. Sammen markerte de startskuddet for jakten under årets Hamsundager. Prosjektet tar sikte på å spore opp Hamsuns nobelprismedalje, som Hamsun i 1943 selv ga til Hitlers propagandaminister, Joseph Goebbels. Det syns Hamsun-Selskapets styre er en dårlig idé.

- Mer skam over Hamsun? I siste utgave av Hamsun-nytt går Hamsun-Selskapet kraftig til verks i sin kritikk av Hamsunsenterets

prosjekt. De omtaler skattejakten som «selsom» og syns det er vanskelig å forstå at Hamsunsenteret selv tar initiativ til - og begeistret markedsfører - jakten på mer skam over Hamsun.

- Hamsunsenteret ble vel bygget for at publikum skal ha et sted å gå med sin interesse for forfatterskapet? spør de. Hamsun-Selskapet impliserer at Hamsunsenteret bør være en institusjon som utelukkende skal ta for seg Hamsuns forfatterskap og ikke Hamsuns kontroversielle sider.

Uenig. Den oppfatningen deler ikke direktøren ved Hamsunsenteret, Arne André Solvang. - Først og fremst vil jeg si at vi tar imot all mulig kritikk. Vi syns det er nyttig med kritikk og synspunkter på det vi holder på med - det må være helt klart. På den

Bomskudd. Direktør Arne André Solvang mener Hamsun-Selskapet «skyter over mål» med sin kritikk av prosjektet «Jakten på medaljen - et anti-fascistisk kunstprosjekt».

andre siden tenker jeg at det er viktig å være oppmerksom på at vi (journ.anm. Hamsunsenteret og Hamsun-Selskapet) har to forskjellige roller. Hamsun-Selskapet er et litterært selskap som har sine prioriteringer, men vi skal være et nasjonalt senter for Knut Hamsun, så vi har nødvendigvis et litt annet mandat. Det er viktig å være obs på, og det blir kanskje for lite forstått i slike debatter, påpeker Solvang.

Feil strategi. Solvang mener diri-

mot at åpenhet er rette veien å gå.

- Jeg syns skambegrepet er problematisk, fordi det er nettopp når man feier ting under teppet og ikke snakker om ting at skammen oppstår. Ved å finne ut av ting, snakke om ting og å forstå ting så tenker jeg at man kan forholde seg til vanskelige saker på en annen måte enn at det er skamfullt. Strategien ved å ikke ta fram det vanskelige og problematiske, slik jeg opplever at Hamsun-Selskapet gjør i sin kritikk av oss, det syns jeg er en dårlig strategi. I alle fall ikke en strategi som vi lever etter. Tvert imot vil vi grave i det som er vanskelig. Til tross for at det nasjonale senteret løfter vanskelige problemstillinger, er det likevel formidlinga av litteraturen som er hovedfokus. - Vi forvalter en av verdens mest geniale forfattere - en som revolusjonerte måten å skrive romaner på. Jeg tenker at det vil alltid være det viktigste - formidlinga av litteraturen og kunsten. Det er

det som tar størst plass hos oss, men når vi av og til løfter de vanskelige sakene gir det et stort inntrykk. Av og til virker det som at noen tror at det er det eneste vi driver med, men det er det aldeles ikke, understreker direktøren.

Bomskudd. Solvang har utvilsomt respekt for Hamsun-Selskapets virke, men mener samtidig at de bommer med kritikken i Hamsun-Nytt. Likevel holder han dørene åpen for dialog og samarbeid.

- Hamsun-Selskapet skal man ha respekt for. De har stått for mye bra og gjort en fabelaktig innsats, men akkurat nå syns jeg de skyter litt over mål. Jeg hadde satt pris på om noen fra styret hadde ringt meg og spurt litt om hva dette prosjektet innebærer for man skyter fra hofta i Hamsun-Nytt, for å si det sånn. Vi tåler godt kritikk, og hvis noen har lyst til å snakke med oss og å samarbeide med oss, så står døra åpen, avslutter Solvang.